

WIENIEC

Przezacnemu vv Kościele

Bozym

BISKVPOWI

Y

DOKTOROWI

S.AVGVSTYNOWI

O D

X. IACKA LIBERIVSZA S.T.D.

Proboſzcz Kościoła Bożego Ciała Canonorum

Regularium na Kázmierzu przy Krákwie,

VWITY.

W KRAKOWIE,

W Drukárni W dowy LUKASZAKVPISZA K.I.M. Typ.
Roku Páńskiego, 1644.

APPROBATIO.

Sermonem Sacrum in honorem S. Doctoris Ecclesiæ B. Augustini intitulatum WIENIEC S. AVGVSTYNOWI dictum & scriptum pijsimè & deuotissimè ad promouendum cultum tanti in Ecclesia DOCTORIS ab Adm. R. D. Hyacintho Liberio, S. Th. D. Præposito Ecclesiæ SS. CORPORIS Christi Canonorum Regularium. M. Iacobus Vitellius S. Th. D. & Professor in Acad: Crac: interea eiusdem Acad: Rector testatur. Vtq; tam religiosum & pium scriptum in lucem exeat, facultate sibi ad hoc data concedit. Dat. Crac. in Acad. 19. Aug. Anno 1644.

XVII - 4645 - III

Do Czy-

DO CZYTELNIKA.

R Okupzrestego wizytuiac w W. X. L. Klastory Konwentowi memu Krá-
kowskiemu podlegte, przypádto mi
fest AVGVSTYNA S. w Kościele
Bychowskim ná Rusi, od godney y
nieśmiertelny pámięci Iásnie Wielmożnego J.
Mci Pána Iana Károla Chodkiewicza, Woie-
wody Wileńskiego, Hetmána wielkiego W. X. Li-
temskiego fundowanym, y nássemu Zakonowi od-
danym, odpráwować, y Pátrvárchę mego tym li-
chym Kazániem zálecác. Więc iz tu z okázyey
wspomniáne sa niektore particulária tego Za-
konu, nie káżdemu snadź wiadome, pewni przy-
iáciele y táskáwcy nássy ludźie zacni y mdrzy, o
ktore w W. X. L. nie skapo, zádalí, áby dla lepszey
informácyey y pámięci mogli to piásłować w oczách
y ná rękách, co im ná ten czas w sámych tylko wssách
zábrzmiáto. Bo ácz Ordo Canoniceorum
Regularium dawny iest w Koronie Polskiej,
y przed wssytkiemi Zakonámi napierwssy, záraz
ná poczatku przyięcia Wiáry s. od Mieczystáwa
pierwsszego w Trzemesznie fundowany; do Wiel-

kiego iednak X. L. dopiero od lat dwudziestu
siedmi colonia nąsá z Konwentu Krákowskię,
przez pobożne á szczodroblime Dobrodzieie iest
wniesionay osádzona. Zączym iz życzliwi te-
mu Zakonowi, chćieli mieć o nim z Kazánia tego
iáká táka informácya, musiátem ie woleý ich wy-
gadziáiec, lubo z oporem ná swiát wytracić.
Ktore iz ták prosto y niepozorno, żadnego mu nie-
przybrałsy Pátrona puśczaám, uczynilem w ná-
dzieię, że ie sam s. A V G V S T Y N ták záwołany
w Kościele Bożym Biskup y Doktor, y Zakon
iego nikomu nie wprzykrzony, ale w pokorze y ci-
chości zámśe żyiacy, táskáwemu Czytelnikowi
záleca.

K A Z A N I E

In diebus ipsius emanauerunt putei aquarum & quasi mare adimpleti sunt supra modum. *Eccle: 50.*

Żá iego dni wyniŝnely ŝrudnice wod / á iáko morze nápełnione ŝá náđ miare.

Rzymian ŝtárych wŝeláŝciey przystoy-
noŝci pilnych dozorcow / táka bywáta w
vznawániu y záwdziegániu dobro-
dzieyŝtw pobožnoŝć / ze nietylko ŝáme
Bogi / ktorým wŝyŝtko dobro y ŝeŝcie
ŝwoie przypisowáli / nietylko Ceŝárze /
zá ktorých wojenná dziełnoŝciá gránice
páńŝtwá ŝwego y zemiá y morzem rezŝerzáli ; ále teŝ y
ŝrzodlá poŝpolite / z ktorých czerpáli wodę zdrowá / pe-
wnym co rok ŝwíetem raczyli / y miáŝto Koron ŝlicznemi
wiankámí z roznego kwiecia wŝitemi przybieráli. Ztod ze
między innemi rocznemi ŝwíety / mieli teŝ iedné do roku v
roczyŝtoŝć názwáná Fontinalia, w ktorą gromáđno y w tó-
pách niemáły ŝchadzáli ŝie náđ ŝrzodlá mieyŝkie / y ná
znáŝ wdziecznoŝci / ze im żywey wody dodawáli / rzucáli
wnie rozmaíte wíence / iáko by ie zá ich dobrodzieyŝtwá
Koronuáć. *Varo. lib. 3. deling Lat.*
Z tey ceremoniey wroŝlá oná piekna przypo-
wieŝć. Si aquam hauris, puteum corona. *Jeŝli wody záżywaŝ,*
ŝrzodlá ŝánuy, y zdob iáko nalepiey moŝeŝ.

K A Z A N I E

Podobna ceremonia/ podobne święto przychodzi nam
 w dzień dzisiejszy dwoiakim światłem/ albo raczej Słońcem
 ozdobny odprawować/ Namilejszy Słuchacze przychodzi
 nam dziś z wonnych kwiatów/ albo więc z zielonych li-
 stów wieniec włożyć/ rzucić/ y niem koronować ono prze-
 słabne źródło/ z którego cudowne wody nieporo-
 wnanej mądrości y światłości na wszystkie światy wy-
 płynęły. AGUSTYNA S. wielkiego w Kościele Bożym
 Biskupa y Doktora/ żarliwego życia y obyczajów Apo-
 stolickich pomnożyciela. Onego Augustyna/ który Ko-
 ściół Katolicki na Zachodnich Krainach przez Aryany/ Pe-
 lagiany/ Donatysty środze utrapiony przedziwnie rozwe-
 selił/ y wszystkie kacerstwa szesliwie wprzotnął. Onego
 Augustyna który gorącemi łzami Matki swojej MONIKI
 świętej na wrocony z płagliwych tej oczu/ iako źródło
 Iudic. 15. Jedno Samsonowe/ Fons inuocantis in maxilla, wyniknął/
 y wysłał między duchowieństwem Afrykańskim exorbi-
 tujące znoś y wyrzucił Onego AUGUSTYNA, któ-
 S. Bernard. rego Bernat S. na iutrzni sedney/ gdy Homilia tego czy-
 tano/ widział w osobie Krasnego młodzieńca/ a z ust tego
 wypadła obfita rzeka wszystek Kościół napelniająca.
 On ci to abowiem jest/ In cuius diebus emanauerunt putei
 aquarum, & quasi mare adimpleti sunt supra modum. On
 jest którego Pan Bog w Kościele swoim postawi iako źródło ie-
 dno, pełne głębokich nauk y cudowney światłości. On jest
 z którego sięgali mądrości oni poważni Hieronimowie/
 wielcy Grzegorzowie/ Anielscy Tomaszowie. On jest z
 którego po dziś dzień czerpają Theologowie/ Szkoły/
 Akademie. On źródłem onym jest/ z którego wyszło tak
 wiele Zakonów świętobliwych/ z którego wygerpneli
 bogoboynosc Norbertowie/ Dominikowie/ Padewscy/
 Antoninowie/ z Tolentynu Nikołajowie/ y inny wielu
 Zakon

Ná Dzień S. Augustyna.

Żakonow wielcy Fundatorowie. On iest z którego y my
wyczerpneliśmy y czerpamy/ cokolwiek w nas iest/ á day
Boże aby co nawiecey było/ Żakonności/ naukę/ y ozdoby
takiey. Jemu iako żrzedłu iednemu przypisuiemy co kół-
wiek iest/ nášego Żakonu Klastorow ná świecie/ po Wło-
skiey Ziemi/ po Hiszpániey/ Luzytániey/ Fráncye/ Nider-
landzie/ Germániey/ y Polszcze nášey. Jemu przypisu-
jemy one wielkie á swiete zgromádzienia nášego Káno-
niki Gelázyusze/ Pátritiusz/ Prospery/ Vbáldy/ Błogo-
ślawione Jwony Krákowski Biskupy. One przezache Długos.
Mazenniki Euzebiusz/ Thomasz/ Kántuáryjskie/ Hero-
Eulány/ Aquiliny; one záwołáne Doktory/ Piotry/ Lomo-
bárdy/ Hugony/ Ryhárdy de S. Victore, Nawárry.
One glebošie/ y od Bogá sámeo wyuczone kontempla-
tory/ Thomasz á Kempis/ Rusbrodziusz/ Seraphiny/
Sirmány y inne/ ktorým końca y liczby niemáš. A przeto
iessi mówionow stárych. Si aquam hauris, puteum corona-
iessi wody záczynasz; żrzedlá sánu; o iakóś slusna/ ábysmy
dnia dzisieyszego to śláchetne żrzedło vsánowali/ y go-
dnymi wiencami ozdobili/ wkoronowali? Uczynie ia tak/
wloze w teráznieyszym Kazántu ná Głowe AVGVSTYNA ś.
ábo rázey iako w żrzedło iakie wrzuce trzy Wience/ ieden-
mu dam iako pokornemu Penitentowi/ drugi iako práco-
witemu Doktorowi y swietemu Biskupowi/ trzeci iako
chwalebniemu Wiáry ś. y życia Apostolskiego pomnoży-
cielowi. Pierwszy bedzie z prostego liścia figowego; dru-
gi z wonnych bronatnych fiołkow; trzeci z zielonych listków
oliwnego drzewá. Pánte lezy przybódz mi Duchá twego ś.
dárem/ á iáski wáše pilnym y chetliwym sluchaniem.

Uzłókwieś w AVGVSTYNIE swietym wiele iest cnot
y dzieł známiénitych/ z ktorých kázde godnoby swojey sze-
gulney Korony/ czasowi iedná folguic/ trzy tylko cnoty
ábo dziełności tego/ trzema wiencami być ozdobić. PIER-

K A Z A N I E

Pierwszy PIERWZY Wieniec niech ma za pokutę swoje zary-
Wieniec. liwa z liśćcia figowego drzewa. Przystoyny zaście wieniec
 Nawrocentu y pokucie Augustynowey/ bo sam ze Bog
 wszechmogacy poćiągnął go do łaski swojej zpod tego drze-
 wa/ gdy pod nim czasu iednego odpoczywał/ nie inaczey
 iedno iako Nathanaela/ ktoremu Zbawiciel mówił. Cum
 Confes li. 3. *esses sub ficu, vidi te. Gdyś był pod drzewem figowym, wyzra-*
 c. 12. *tem cię. Pieśzone jest drzewo figowe. Jednego czasu*
 Ioan. 1. *drzewa Seym czyniwszy potykały ie Królestwem/ aby*
 Iudic. 9. *wzięło rzody nad niemi/ a ono niechciało. Nunquid possum*
deserere dulcedinem meam fructusq; suauissimos? Izali
mogę opuścić słodkość moję, y owoce naywzgieczniejszye. Atoż
iednak ma iakos przedziwną a tajemną moc w postroimia-
 Plin. lib. 2. *niu rzeczy swowolnych y sliśkich. Powiadało abowiem/*
 c. 7. *ze gdyby pod drzewo figowe srogiego y suchwałego Bytka*
przywiódł/ zaraz srogosć składa/ y twarde karku pokornie
w iarzmo podaje: nawet y oliściu i go twierdzą ze choć
wegorz bärzo jest sliśki/ y do vtrzymánia trudny/ przecie
śnadniusienko może go vtrzymać wzięwszy list figowy w
reke; Stród v Látinnikow jest adagium, gdy kto w dyspu-
 Adag. *tacyey kretem idzie/ y z trudności wysłiza/ a iedną rązą*
zwiaza go ze nie wie gdzie trzy/ mówi o nim. Ficulneo
folio anguillam comprehendimus. Slizal się y wykrecal iako
wegorz, aleśmy go zwiazali figowym liściem, to jest: potężnym
argumentem.

Alcoz był innego przed nawrocentem swoim A v g v-
 STYN, iedno był ieden suchwały/ wegorz ieden sliśki nie-
 utrzymány/ wykretami narábiający: Wrodzony z Pogano-
 skiego Oycá w tychże błędach zymot prowadził/ a potym
 w srogie kacerstwo/ w brzytką herezję Manicheuszą
 wpadł. Dowcipu wysokiiego y bystrego badac/ Retoryki/
 Philozofiey pelen/ w taką sie był hárdość podniósł/ ze
 Pismem

Ná Dzień S. Augustyná.

Písmem s. Biblisto gardził/ y prosto Látina Tulliana in di-
 gnam collatione, porównania z Ciceronem niegodna nazywał.
 W dysputacyách tak był subtelny/ w Logice tak bystry/
 argumentacyami Kościołowi tak strážny/ że Ambroży s.
 Mediolánski Biskup/ za ktorego Augustyn w Medyo-
 lánie Retoryki y Logiki wzył/ przyłożył był/ iáko jest
 wieść pospolita/ do Litány/ y śpiewać kazał. A Logica
 Augustini liberanos Domine. Od Logiki y subtelności Augu-
 styná, zachoway nas Pánie. Matka tego Moníka s. płáče
 do Pána Boga rzewnie/ áby Augustyná oświecił/ zwodzi
 Doktory/ prosi wżonych ludzi/ áby z nim mówili/ áby dy-
 sputowali. Wyniosłość dowcipu widząc/ tedni niechcąc/
 drudzy z spolney rozmowy żadnego pożytku nie odnosi.
 Upomina go sama s. Matka/ áby chciał Boga prawego
 poznać/ y Wiare Kátholicką przyjąć. Pláče goraco w
 oczách tego: á on ją wykrétami zbywá/ y z lez iey świętych
 tak sliści wegórz wymyka sie/ á ná kštalt swoowolnego
 byka nikomu sie wiać y wiazać niedopuszcza.

Zásnowszy raz w tym gorzkim zalu/ miała także wi-
 dzenie/ iákoby ná iákieys liniey stała/ á w tym młodzieniec
 ieden przyszedłszy ku niej pyta/ co zá przyczyna tak wstáwi-
 cznego á hoynego iey pláču? y gdy oná odpowie/ iż pláče
 syná mego Augustyná/ w brzytkim Heretictwie leżacego/
 rzecze on Młodzieniec. Nie bądź stráśobliwa Monito/
 ále miej pewná yfność/ że w krotkim czasie/ gdzieś ty/ tám
 y Augustyn będzie/ ná tey liniey ná ktorey stoíš/ y Syn
 twoy stánie. Vbitu, ibi & ille. Dweseloná to obietnica/
 poyrzyz iákoś w bół/ y obacz y wedle siebie ná oneyze liniey
 stojacego Augustyná. Powie mu to widzenie swoje/ y
 mówi: Vfam Synu Boskiemu miłosierdziu/ że cie w tych
 sprośnych błedách oświeci/ y ná zbáwienná drogę náwie-
 dzie: widziałám tey nocy/ żeś stał ná tedney liniey ze mną/
 y sly-

Confess. 3.
c. 5.

Augustyn
gárdzi Bi-
blia i.

Confess. lib.
3. c. 11.

Náwroce-
nie S. Au-
gustyná P.
Bog opo-
wiáda
przez linia

K A Z A N I E

y slyśałám głos. Vbi tu, ibi ille, *gdzie ty tamy on*, y mam nadzieie/ że cie Bog ná prostuie ku tey wierze ktorą iá wy-
znawam. Non co rozumiecie iáko ná to odpowiedział? Wykretem chciał zbyć Márki/ widzenie to opácznie wy-
wrocił. Márko tak ci to rzeczono: Vbi ille, ibi & tu. *gdzie
ia iessem, tam y ty będzieś, w teyże wierze co y ia*. Widżicie
iáka slyśkosć: iáko twarde łárki do iármá Chrystusó-
wego: Lecz o niepołete rády y sády Bóstle: Powołány
od Boga pod ono drzewo figowe Augustyn/ iáko cudó-
wnie odmieniony! iáko zbył pokorny!

Weyzrawszy Bog wszechmogący ná gorące lzy pobo-
Confer lib. 3. ney Márki iego (o ktorych powiedział iey był ieden Bli-
3. et 12. skup/ iáko wspomina samże s Augustyn: Fieri non potest,
vt filius istarum lachrymarum pereat. Idz w pokoiu Má-
trono cnotliwa/ niepodobna rzecz/ áby syn od rákowych
łez miał zginoć) púcił swéte mysli do serca Augustynó-
wego/ że z lekka poczał sobie zbrzydzać sekre Manicheusá/
á brąc serce do Wiary Kátolickiey/ y wśedłszy do sádu ie-
dnego pádnie pod drzewem figowym/ y mysli o przeszłym
życiu swoim swowolnym: wtym wstyszy głos/ Tolle, lege,
tolle, lege, AUGUSTYNIE weźmi, á czytaj. Chciał Pan
Bog zachwálego byká postromić/ chciał slyśkiego wegorzá-
mocno wlać/ y przywiódł go pod drzewo figowe/ gdzie vs-

Rom. 13. slyśawszy ten głos Tolle, lege, á nápadłszy zá pierwszym
Poznawa- listow Páwla S. otworzeniem ná one słowá. Non in
błedy Augucommestationibus & ebrietatibus, non in cubilibus & im-
sly z czy- pudicitiiis, sed induimini Dominum IESVM Christum.

zania Pá- Nie wbieśiádách y piánstwach, nie w łóżách y nie w slydách, ale
wólá s. przyoblecz cie Páná IESVSA Chrystusá: záraz poczał swéte
cko dume z serca skłádác/ y do prawey Chrystusá Páná
Wiary skłántác mysl swoie. O przedziwna potego lástki
Bozey! o cudowna dzitelności figowego drzewá/ pod ktor-

rym

Ná Dzień S. Augustyná.

tym Augustyn lezy: Jesli przed tym gárdził Písmem ś.
nazywając ie prostą hrámotą porównania z Ciceronem
niegodną: teraz sie go ná czytác/ wychwalíc/ y nácałowác
nie moze. Jesli przed tym gornym dowcipem swoim
gárdził kátolikámi/ y prze hardosć w zadne dysputácy
niechciał z nimi záchodzíc: teraz iákoby nic nie vmiał/ y ná
prostszego mowy počornie słuha. Jesli przed tym wshy-
tkę myśl y miłosć swoię wieził w dogesnym świecie y má-
nych rostkách tego: teraz nloczym nie mowi/ niezym sie
nie zabawia/ iedno Pánem I E S V S E M á Matką iego Bło-
gosłáwioną. Zładze w nim táka odmianá: gdzie nábył
takiey skromnosći: Pod drzewem figowym. Ficulneo fo-
lio anguillam comprehendit Dominus. Pod tym drzewem
odpoczywając swawolę porzucił/ swiátá zapomniál/ á P.
Jezusa y miłosć iego poczał sobie ná de wshytko smáłkowác.

Przedziwná rzecz wspomina Káze Kádziwił w swo-
iey Peregrynácyey. W Egypćcie gdzie Náswietśa Pán-
ná mieszkála z Synáskiem swoim przez siedm lat/ nie dá-
leko wioski názwáney Natárea/ iest do tego času drzewo
iedno figowe/ od samego spódku áz do wierzchu rozdwoio-
ne/ y iákoby otworzysze/ á wierzch iego znizony ná kštált
namiotu iednego. Ato sstáło sie w ten sposób. Kiedy
Pánná Błogosłáwioná przyiáchála do Egyptu/ y stáncé
mála w tey Natáreey/ Jozeph ś. zostáwiwszy iá przed
wioską/ siedł obmyśláć gospodę/ gdzieby mogli z Pánem
I E S V S E M y Matką iego Náswietśa skłonić/ á oná czelá-
jąc stánela tym czasem pod tym drzewem figowym/ ktore
nátychmiast gdy pod nie przystąpiła/ przypmínac ochotnie
táak Zacne á nowe Gosćie rozdwoilo sie/ y namiot ieden á
mieszkániczko z siebie im uczynilo/ ze do tego času stoi to
drzewo ná wzor namiotu y sklepiťu iednego/ y Turcy zá-
wsze w nim lámpę gorájącá trzymáją. Możemy wybor-

Radiust in
peregrin.
fol. 177.

Wypicie
całowie
drzewo.

K A Z A N I E

nie AVGVSTYNA ś. stosować do tego figowego drzewa. Jesli to drzewo mając przy sobie namileyszego IEZVSA z Mátka tego przeczysto rostało sie/ chcąc oboje przytąć między swoje wnetrzności: á ś. AVGVSTYN náwrocony pod drzewem figowym/ vztawšy swoje złości/ y błedy/ o iáko serce swoje tu Bogu otwierał: iáko gorące wzdychá: nia tu Chrystusowi Pánu y Mátce tego Náświetszey czy: nił: iáko by rad był oboje do wnetrzności serca swego przytąć/ y w nich zástlepił:

Obraz Au-
gustyna S.

Wiecie iáko go pospolicie máluiá: Stoi ábo kłeczy w pośrodku/ po iedney ręce ma Páná Jezusa vřczyzowánego/ po drugzey Pánne Błogosławtona Syna z ká swego pierśiami kármiecy/ á on ták mowi. Positus in medio, quò me vertam nescio; Hinc pascor à vulnere, hinc lactor ab vberē. *W pośrodku stoję, gdziebym miał pierwey obrocić, niewiem. Tu mi smákuia drogie zbawce moze go rány, owdzie mię wabia łodkie kocháncy Mátki pierśi.* W czym áza nie był podobny temu Egypťskiemu drzewu: ázaby nie rad był serce rozdzielić/ wnetrzności otworzył ná przytęcie Chry: stusa y swietey Mátki iego:

Sabellie.

V Augusta
Cesárzá w
kochániu
Virgiliuſſy
Horatiuſſy.

V Augusta Rzymſkiego Cesárzá w wielkim kochániu/ byli dwá zaci Poetowie/ Virgiliuſſy y Horatiuſſy. Virgi: liuſſy ze był wielki meláńkoliſſy/ vřtáwicznie wzdychał; á Ho: ráciuſſy ze dobrze wypitał/ záwſe mu płynely oczy: y dla tegož kiedy między niemi siadał Cesarz/ mawiał o sobie. Sedeo inter ſuſpiria & gemitus. *Siedzę między wzdychaniem y płáczem.* Tákać była zabáwa Augustyna potutuiącego: iáko tylko serce iego promieniem láski ſwoiey Pan Bóg oświecił/ vřtáwiczny był inter ſuſpiria & fletum nie styſiałeſ z vřt tego/ iedno nabożne á serdeczne wzdycháńta/ k toremi niewymowne nád ſoba Boſkie miłóſterdzie wyznawał/ nie widziałeſ ná twarzy iego/ iedno łzy obſite z oczu płynące/ k tore:

Ná Dzień S. Augustyná.

Ktoremi przeszłego rozpustnego życia swego błedy y złości
 oplákiwał. Pełno tákich suspiria y łez gorących w piśmách
 Confessionum tego : gdzie trzynásta Ksiożek pláče ná
 grzechy swoje/ namnietyse występki wszytkiemu światu
 podáiąc do wiadomości. Człowiek milując honor/ radby ^{Człek rad}
 złe sprawy swoje iáko nabárzিয়ে vtáil : á lubo ie pod czas ^{pokrywa}
 ná s. Spowiedzi Káplánowi do vchá powiáda/ często te, ^{złości.}
 dná! niezbożnościom swoim kolorow y muszczkow szuka/ y
 ná pokrycie nágości rozne sobie perisomata ábo zastony
 trybem pierwszych rodziców syie. Obrázi piánstwem ^{Gen. 3:}
 Bosti máiestat/ á ná Spowiedzi powie/ ze dla kómpániey
 y politiki nie mogło być ináczey; to zastóná. Od stá pozý-
 czanego bierze po dziesiąci/ y krom tego miewa rozne od-
 dłazniká porrektý/ á ná Spowiedzi powie/ ze mu sam doo-
 bromolnie ofiáruię : to zastóná. Upádnie w sprosny grzechy
 cielesny/ á w Sákrámencie Pokuty s. Skłáda ná krewkość
 y potęge tentácyey : to zastóná; ále ták bláha/ ze spro-
 sności grzechu/ przed Bostim okiem námniey nie zastóni.
 Owá iáko powtédział Tertulianus. Malefici gestiunt latere, ^{Tertull. in}
 deuitant apparere, nolunt suum esse, quod malum agnoscunt. ^{apologet.}
^{C. 1.}
 Występní ludzie Bukáia kátá, chronia swiátlá, niechca mieć z á
 swoje, co złego widza. Jákiegoz tu podziwiená y chwaly
 godná potórá Augustyná s. Który wszytkich excessow
 swoich iáwno przed swiátem Konfessý wczynil : nie słowy
 przemiáiącemi/ ále piśmem wiecznotrwáiącym : nie wiekú
 tylo swóiego ludziom/ ále y potomnym časóm swiezo ich
 pámięć zostáwuiąc : Jákoż mu z á ták ściślá á doskonála
 pokute nie dáć tego pierwszego WIENCA, z liścia drzewá
 figowego : iáko w nim Bostiego miłosierdzia nie stawić/
 y nie przyznawáć/ ze Ficulneo folio anguillam compre-
 hendit Dominus?

Podamy do prac y fátyg iego/ á obáczmy iáko so ^{Drugi}
 B3 godne WIENIEC

K A Z A N I E

godne drugiego WIENCA, z bronatnych fiołkow wstęgo.
Trz. bro. Coż ma / spytać / bronatney fiołet do prace? Bårzo wiele.
Wstęgo Epory to iest kwiat y bårzo råný. Florum prima ver nū-
Wstęgo tium VIOI A mowi Plinusz. Jáko Jutrzenká råným
Kier. Wstęgo wstęgiem swóim pobudza ludzi do wstánia y roboty: ták
Wstęgo bronatne fiołki wstęgiem inne kwiaty poprzedzając / do
Wstęgo przyspých Wiosenných y Letných sárýg ruszają kmiotkã
Wstęgo pracowitego; one rånier przed innemi nãstając / trobiã
Wstęgo iakoby ná co napretse w polách z ziemiã prace y gonitwy.
Col. r. Vi Z tãc rozumiem iest przyczynã / że Koscioł s. Wstęgiem
Col. r. Vi swóim nie nãznãcza inney bårwy y mãsci / iedno bronatno
Col. r. Vi fiołkowã colorem violaceum, bo chce nãuczyć / aby iekróć
Col. r. Vi zego. sporyzra ná ten swoy kolor råných fiołkow / zãmse przy-
Col. r. Vi pominãł sobie co iest Episcopus to co Vigilans, że kóło trzo-
Col. r. Vi dy Chrystusowey nie ma zãsypiać; ale wysótkiem i cnotãmi
Col. r. Vi przodkując y owieczki poprzedzając / ma im być do prac
Col. r. Vi zbawiennych y zycia swiatobliwego trobã / powodem / y
Col. r. Vi drogã: zgólã ma być iednym fiołkiem w zyciu swóim
Col. r. Vi czynym. Tãz iest rozumiem przyczynã / że w dni Adwent-
Col. r. Vi tu y Postu wielkiego / tãkze w Supplikacyách y Proces-
Col. r. Vi sion vzy sých / ktore sie ábo w Krzyzowe dni / ábo pod czas iákier
Col. r. Vi wa w A-wálney potrzeby odprawowãć zwykly. Koscioł Kãtolic-
Col. r. Vi dwent y wzywã Colorem violaceum fiołkowey mãsci; chce ábowiem
Col. r. Vi tym kolorem vpomnieć / iakó fiołki bronatne sã predkie /
Col. r. Vi rãne / y dni oznãymuã pracowite: ták y Kãtolicy pod czas
Col. r. Vi Adwentu y Postu y tãkich supplikacy / czynoscia / pracã /
Col. r. Vi y roznyim ciãlã vmartwieniem iãski powinni niebieskiey
Col. r. Vi zabiegãć. Jesliż bronatne fiołki znãkiem sã raczosci y
Col. r. Vi prace / iakoz dzisieyszego zrodla wiencem fiołkowym nie
Col. r. Vi zd. bić: Mãlãz Doktorã tego raczosc / ktory ták wiele
Col. r. Vi Ksiãg o roznych matercyách nãpisał / że sie wezeni wydziwić
Col. r. Vi nie moga: Kiedy wzdý ábo cudze czyta / ábo swóie pisał:
Col. r. Vi Mãlã

Ná Dzien S. Augustyna.

Miał Doktorá tego praca / Etory sam ieden tak wiele Heretycom pogromił / z konfundował / y vprzetnął :

Powiaáa Kosmographowie / ze gdy gwiazdá Sy- Camer Embl. 15.
rius ábo Kanikulá wschodzi / z gory Taurus wilcy vciekái ;
y ztąd Camerarius ná vciekácym wilku námálowawšy
gwiazde nápisál. Te oriente fugit. Podobny był tey gwiaz-
dzie S. Augustyn / bo skoro sie w Kościele Kácholickim
z náuká práwowierna ozwał / nie było tego Heretyká / Etor-
yby go obaczysz y distursow iego posłuchawšy / nie
miał z stomotu vstepowác. Ósmielił sie ná raz ieden Ar- Possidon. in vita eius
cymistrz Mánicheušow Fortunatus nieiáki / áleć nie fortu-
nate powiodło sie mu z Augustynem / bo zá pierwszą dispu-
tácýo konfundowány / drugiey nie czekájąc stomotnie v-
stąpił. Augustino oriente fugit. Nástawáá herezya Pelá-
gánská / Etora lástke Boží znošila / twierdzác iá być do v-
czynkow dobrych niepotrzebna : lez iáko powstał Augus-
tyn / y ono z Páwla S. zátróbił. Non ego autem sed gra- 1. Cor. 15.
tia Dei mecum. Nie iá ále táká Bogá zemna. Illo Oriente
fugit, światłostí náuki iego przerażona záraz poczelá v-
stepowác y nišćeć.

Siolkowo mášcia Kościol S. Biskupom y Prálatom
nie tylko czuyność y praca záleca / ále též przykádność ży-
cia y světobliwość przypomina / táko Apostol Tytusowi
mowił. In omnibus te iplum prábe exemplum bonorum Tit. 2.
operum, in doctrina, in integritate, in gravitate. We wšy-
tkim pokázuy się przykładem dobrych uczynkow, w náuce, w
cálostci. w státku.

Czemuz to Chryštus Pan Apostoly y Kápłány swoje March. 5.
názwál solá? Vos estis sal terræ. Wy jesteście sóla ziemi.
Ániemam ze y z tey przyczyny. Będzie dzien z překná po- Czemu A-
goda / Słońce po wšytkim niebie iásno świeci / niemá goda w-
chmury żadney / coby deszcz obiecowáá : siedząc przystól niemá
jedny Sola.

K A Z A N I E

Jedno rázo obaczysz / że sol między potrawami w salserce
 mieknie / y zaraz prognostykujesz / będzie odmianna. Sol
 mieknie / wilgotnieje / pewnie na odmianną / na niepogodę.
 Niechay będzie Rzeczpospolita niewiem tak porządna /
 niechay będzie Parafia nabożna / czeladka w domu stro-
 mna / dziateczki bogobożne / wstydlive: jeśli mieknie sol /
 jeśli gospodarz lichota / jeśli Ojciec / Matka piśnicza :
 wnetże za gospodarzem czeladź / za tatką Synek / za Ma-
 tką córka odmieni się ; jeśli przełożony / Kapłan w statku
 swoim odmieć wleże / y (co Boże wchowa) na złe to spu-
 ści się wnet y między owieczkami wielka obczytów altera-
 cya nastąpi. Był w Domu Bożym s. Augustyn solo / ale
 żadney w życiu y postępach odmiećy po sobie nie wleżał /
 ale tak sioleł wonny wdzięcznymi cnot swiętych zapachá-
 mi cie był / y wweleżał wierne Chrystusowe. Czytajcie tego
 Medytacye / Soliloquia, takie tam zapachy serca tu Bogu :
 tak gorące nabożenstwo : tak żarliwa na cudowno meta-
 morphozę odwagą / gdy pelen ognia Duchá S. mówił
 słowa one ecstasica. Domine si ego Deus essem, & tu Augu-
 stinus esles: ego Augustinus essem, vt tu Deus esles: *Panie*
Boże tak cię miłuję, że gdybym ja był (co niepodobna) Bogiem,
á ty Augustynem dla miłości twojej stałbym się ja Augustynem,
abyś ty był Bogiem. Tuż ono áza nie wielka wonność / gdy
 będąc Biskupem nie własnego nie miał / ale spólnie z Ka-
 nonikami żyjąc / potrzebki swoje z pospolitey kasańie y
 wstarycy brał / spólnie żył / spólnie się z drugimi odzie-
 wał : y nic nam innego goracey nie zalecił tak vitam com-
 munem, nic innego surowiey nie zabrał: tak proprietatem?
 Wiec y to áza mała / gdy y Siostry nawet rodzoney
 przy sobie chować nie chciał / ani z nią rozmawiać / wiedząc
 tak swiętey ludzkie y mała rzeczo w Kapłanach zwykli się
 gorszyć: Wo nie darmo to Chrystus Pan przyrównał A-
 postols

Ribaden
 in vita S.
 August.

S. August.
 serm. 50.
 ex diuer-
 sis.

Na Dzień 5 Augustyná.

posłelskie ludzic / do światła y słońca. Vos estis lux mundi. Marth. 5.
W y *refleście światłość światá.* Słońce kiedy jasno świeci / Ozemu A-
 niema spektatorów / *nikt* *na* *nie* *oká* *swiego* *nie* *podnosi* / *nikt* postotow
 sie nie dzwuli ze świeci: ale gdy sie zaciemia / gdy cierpi świato-
 clypsim *na* *ten* *čas* *ludzic* *ku* *ntemu* *ocz* *obracá* / y *Wła-* wła.
 thematycy clypsim *wpátruic* / *wgládá* *o* *ilno* *ráko* *wiele* Areskapr.
 sie części słońca zaciemia / *ráko* *dlugo* *clypsis* *tema* / y *zad* lib. 1.
 ieden nápiśá *o* *Słońcu*. Non nisi cum deficit, spectatorem
 habet. Zárownie y Duchowni ludzic / Non nisi cum defici-
 unt, spectatorem habent; w defektách tylo swoich spektá-
 tory máá: ze Káplán sá *ieci* *połora* / *stromnościá* / *trze-*
zirościá / *nie* *wiele* *sie* *ten* *v* *ludzi* *dzwuli* / *iego* *to* *powin-*
noś *być* *połornym* / *trzezym* *w* *domu* *siedzieć* *Kościółá*
pilnować. Lecz gdy sie mu (czego Boze obroń) *nogá* *w*
czym *porchne* / *gdy* *sobie* *bespiecznie* *poczyna* / *gdy* *sie* *mie-*
dz *ludzi* *śnute* / *cum* *deficit*, *spectatores* *habet*; w *ten* *čas*
pálcem *go* *sobie* *vlázá*. Uroz s. Augustyn niechtál y *wlá-*
sney *Siostry* *na* *dworze* *swym* *chowác* *choć* *Biskup* / *Prá-*
lat / *aby* *iezyk* *om* *ludziom* *okáz* *iezy* *do* *semrántá* *y* *wzgorse-*
nia *rákiego* *nie* *dawál.* Godzien záiste tego z rány *ch* *y* *won-*
nych *siolitow* *wiencá* / *ráko* *prácomity* *y* *bogoboyny* *Do-*
ktor. Godzien abyjmy nan te wonne kwiatki *ráko* *na* *zrzo-*
dlo *tedno* *miotáli* / y *niemi* *go* *koronowáli.*

Widze iz trzeci WIENIEC rzuca *na* *to* *szrodlo* *sam*
 Kościół s. z Doktorami swemi / WIENIEC z drzewá Oli-
 wnego. Widze ze wszyscy práwie Doktorowie *nieśc* *po*
 galázcze rzucá / y Augustyná Oliwa *koroná*. Trzeci
 drzewo co wždy znáczy: Nietylko v swietekich / *ale* *y* *Du-* Wieniec
 chownych pisarzow / y w sámych Písmie s. znáczy *połoy.* Oliwne
 Pámietacie pod *čas* *wálneho* *poropu* / *gdy* *golab* *od* *Noe* drzewa
 go wypuszczoney z Korabiá przyniosl rośczke z Oliwnego pokoy zna-
 drzewá / záraz *Noe* *wziál* *to* *zá* *Omen* *y* *zná* *dobry* / *ze* *in* czy.
Gen. 8.

K A Z A N I E

Pier. 1. 53. wody na ziemi osiekaly / y gniew Pánstki ystawał Dla tego
 goz y Rzymianie / kiedy Hadrianus Cesarz dostał z rąk nie-
 przyjacielskich Hispániey / na znát wdzieczności bili na
 pieniadzech przy osobie Cesarstkiej Pánne iedne w osobie
 Hispániey : ktora kłeczac podawála Cesarzowi rozge O-
 liwna przysnawiaac mu zwycięstwo y pokoy wezyniony z
 napisem : Restitutori Hispania, Kto wważy známiennite
 dzieła Augustyná s. iáko wiele dobrego Kościolowi náu-
 ka swoia przyniosł / iáko wiele Ksiąg na pogromienie He-
 retyków / á Wiary s. utwierdzenie nápiśal / iáko swięto-
 bliwym życiem swoim wielkie między Duchownymi cnót y
 obyczajów Apostolskich pomnozenie wezynił / przysna iz
 słusna głowa tego Oliwa koronowác / z napisem. Restitu-
 tori Ecclesia. Bo któž rátował Kościół Boży w Afryce /
 ze między ták wiele Herezy / nie zniśczał / iedno Augustyn :
 Któ stágnął murem y opárł sie onym na Zachodzie Pelágia-
 now / Semipelágianow / Donátystów Herstom / iedno Au-
 gustyn : Któ trudne Artykuly o Trocy Przenaswietsey /
 o predestynacyey / o lásce Bozey do wezynków dobrych po-
 trzebney włácił y vgruntował / iedno Augustyn : Przysná-
 ja mu to sámiz Doktorowie s. Hieronimowie / Paulino-
 wie / Grzegorzowie / y wiele trudności z niego poiawszy /
 dákł mu przed sobą dáia / y iáko na żezodło iedno Wience
 miótáia. S. Hieronym ták do niego w liście iednym piśe.
 Certè quicquid dici potuit, & sublimi ingenio de Scriptura-
 rum sanctorum hauriri fontibus, à te positum atque disser-
 tum est. *Záiste cokolwiek się mogło powiedzieć, y wysokim do-
 wóipem z żezodół Pisma s. záśiac y nyczerpnąć, tyś záśiağł y*
nam podał. Dáleko mieśkał s. Hieronym od Augustyná /
on w Palestynie na Wschodzie / á s. Augustyn w Hipponie
na Zachodzie / á ták Augustyná miłował / że sobie zyczyl
strzydeł bystrolotnego ptačá / aby mógł do niego lećieć / y
 czego

S. Hieron.
 epist. ad
 August.
 num.

Doktoro-
 wie s.
 dákł Au-
 gustynowi
 s. dáia.

Ná Dzień S. Augustyná

czego sie godnego nauczyć/ y powtáda w głos/ że nie było
godziny/ áby Augustyná nie miał w spomnieć. Absque tui
nominis mentione, ne vnam quidem horam patimur prate-
rire. A ná innym mteyscu mowi: Magnæ virtutis in orbe ce-
lebraris, Catholici te conditorem antiquæ rursus fidei vene-
rantur atque suscipiunt. *Wielka cnota stynieſpo ſwiećie, Ká-
tholicy máia cię zá napráwce ſtárożytney wiáry y ſánnia. Nuż*
Paulin ſ. iákie mu elogium dáie? Ostuum fistulam aquæ Paulin E-
piſt. 37.
viuæ, & venam fontis aterni meritò dixerim. Vſlá twoie
Augustynie, kanatem wody żywey, y krynica zrzodká wiekuiſze-
go ſtuſnie názwę. A Grzegorz ſ. iáko ná podziw náuke ie-
go wázy/ gdy piſmá ſwoie względem Augustynowych po-
wtáda być właſnemi otrebámi/ względem wyborney pſien-
ney móſci: Si delicioſo cupitis pabulo ſaginari. B. Augustini
opuscula legite, & ad comparationem illius ſimilaginis no-
ſtrum ſurfurem non quæritis. S. Gregor.
Epiſt. ad I
præf. Au
Aſiæ.

A to bez wątpienia dowócipu iego wyſokość przezna-
czała oná Linia/ ná ktorey Moniſká ſ. widziála ſtoiącego
Augustyná. Liniey używáło Piſarze/ áby wterſie proſto
prowadzili/ litery rowno ſtawiali/ używáło tey iáko prá-
widlá tednego do hárákterow ſwoich. Opowtádáiąc Pan
Bog náwrocenie Augustynowe/ obiecuiąc záloſney mácie/
że go miał do Koſciółá ſwego ſ. náwieſć/ vkazał go tey
ná tedney liniey. Ná co? áby dał znáć/ że on w Koſciele
Kátholickim miał być linia tedny. Jáko linia Kierwie rák-
Piſarzá w literách y hárákterách iego/ że wedle niey pro-
wádził hrámote ſwoie: rák Koſciół ſwiety trudne opiſie
Kierwie y ſtánowi podług náuki y Piſmá Augustyná ſ.
Kiedy miedzy Doktorámi vroſnie roznoſć ſentencyi w iá-
kiey máterey powážney/ co czyni Koſciół? Idzie do Au-
gustyná/ bierze náuke y Piſmá iego iáko linia/ y pátrzy ie-
ſli to o czym ieſt trudnoſć zgadza ſie z Augustynem/ y we-
dlená

Confes. I.
3. c. II.

Duká Au-
gustyná ſ.
ieſt iáko
linia.

K A Z A N I E

dle nauki tego iako liniey stanowi y determinuje. Kto wiadom Anielskiego Doktora/ wie dobrze iako on dobrze iako on czesto w Theologię swojej wspomina Augustyna/ nie naydzieſz queſtyey/ artykuła prawie żadnego/ gdaſz wzmianki Augustyna nie było. Konkluduje iako ſentencyę probuje opiniey ſwoiey: napierwſzy dowod z Augustyna. Ica Augustinus. Solwuje argumenta przeciwnę/ odpowłada cudzym racyom; napredſza odpowiedz z Augustyna. Sie Augustinus. Czemuż to? bo ſ. Thomas piſał Theologia perna/ beſpieczna/ gruntowna. Dla tegoż aby iaki medreſt nie przyganiał piſmom y literze tego/ ze ſię z Doktorami nie zgadza/ piſał wedle tej liniey/ wedle nauki Augustyna/ y na niey wſytkę Theologia ſwoie ſundował. Coż czynia po dziś dzien y drudzy Theologowie/ ſentencye ſwoie wprzod piſmem/ potym Augustynem probują/ y y wſelkie między ſobą trudności podług nauki tego ocieſnia y kongo. A przeto ſłuſna częć go Wiencem Oliwnym: bo iako olej pływa po wierzchu wſytkich liſtów: tak on ſubtelnością dowcipu ſwego celował inne Doktory/ y wedle wlaſnego ichże ſwiadectwa gorę trzyma nad nſemi.

Wiec iako ſpſulatywa wielce pomnożył Wiare S. Katolickę/ tak y praktykſa ſilą pomogł do naprawy życia Apoſtoliſkiego/ tak iſz wſytko Duchowienſtwo moze mu y z ſamey ſłuſności powinno rzucąć Wience Oliwne/ z napisem Reſtitutori vitæ Apoſtolice. Ktoż bowiem podźwignął upadający ſwięty żywor Apoſtoliſki: kto reformował duchowne przy Katedrach y Kościołach innych/ aza nie Augustyn?

*czemu ſię
zwia
Canonici
Regulares.*

Niewiem ieſli Každy wie/ dla czego naſz Zaſon zowie ſię *institutum Canonicorum Regularium* Jednoć to Kanon y Regula Canonicus y Regularis, na coż przydaſz Regularis, kiedy.

Ná Dzień S. Augustyna

Śledy to oboie iednoż znaczy/ y iedno też słowo: Tá iest
 przyczyna Ná początku Kościoła Pánskiego zá Aposto- Aa. 2.
 łow y długo potym wшыtko duchowienstwo żyło spólnie ná
 Epiśtalt Sai onnikow/ ośobliwie przy Kościołach Katedra- S. August.
ferm. 50.
ex diuersis
Clerus in-
primitiua
Fecla żył
in com-
muni.
Panormit.
in cap. De-
us qui de
vita & ho-
nest. Cler.
 nych pod Biskupami/ pilno te spólnosć życia chowali/ má-
 iernosć mieli spólne/ stół spólny/ vestyaryo z łód śary brá-
 li spólna. Ależ gdy zá czasy miłosć Boża w sercach lu-
 dzkich poczęła strygnąć/ y w Duchowienstwie też on tryb ży-
 ćia Apostolskiego po lekku rŕstawiał y ginał/ dzielił sié má-
 ietnosćiami y Kościelnemi/ káždy porządek ińcié swoe własnę /
 ośobno kuchnię/ ośobno czeładź/ ić. Coż uczynił Augustyn
 świety? chcąc wzbudzić ón porządek życia Apostolskiego /
 reformował przy Katedze swoiey Kánonikŕ y Mápiany/ y
 nápiśał Regula de communi vita Clericorum; y od tey iego
 Reguly názwáni sá Canonici Regulares, Kánonicy Zakon- S. Augu-
m/ dla rozności od Prálatow y Kánonikow świetskich /
 Kroz y áż świętebliwie przy swoich Katedrach y Kolegi- Synu refor-
mie Ká-
not. 121.
 ách życia; iednáł ze communem viuendi societatem nie má-
 ię/ ani sié własności wyrzekáią/ dla tego iednym słowem
 názwáni sá Kánonicy/ względem dawnego porządku życia
 Apostolskiego; á my zaś iáko by cum quadam restrictione
 Canonici Regulares, ábo Zakonni; względem odnowionej
 y wzbudzonej od Augustyna s. reguly Apostolskiej.

Zgad ći to iest/ że ten Zakon idąc od śamyh Aposto-
 łow/ y napierwšym będąc w Kościele Bozym/ má z po-
 szrodku siebie niemáło Papieżow/ sílu Kárdynałow/ á
 Świętych barzo wiele. Raphaél Volaterranus od śamego Raphael
Volater. l.
21. Com.
 Leona pierwszego liczy Papieżow trzy dziesć y śesć/ Kár-
 dynałow trzyśtá/ świętych śiedm tysięcy y pięćset. Zgad
 iest/ że dla tey stárożytnosć swoiey siéroce rozkzsemiony
 będąc/ miał w regimencie swoim wiele barzo Kościołow
 nie tylko mnieyszych/ ále y więtszych Katedralnych y Mle-

K A Z A N I E

trepolitalnych; y samym Lateráńskim napierwszym w Rzymie Kościołem rzodził dość świętobliwie/ daley niż ośm set lat/ poſi go ztamtąd mieſzcan Rzymskich Papie-
zom ná ten czas ſilnych chciwość y ámbieya nie wyrażiła.
So leſzje przy tym Kościele w ſpuſtoſiałym Kłaſtorze
wterſie takie.

Canonicam formam ſumentes diſcite formam
Quam promiſiſtis, hoc clauſtrum quando petiſtis,
Nil proprium, morem caſtum portando pudorem
Clauſtri ſtructure ſit vobis docta figura,
Vt hic clareſcant animæ, moręſq; niteſcant
Et ſtabiliantur animo, qui canonicantur &c.

Owá przyznáć ſ. Auguſtynowi/ że on roſchwiany żywot
Apoſtolſki w klubie wprawił/ y przez regule Kánonikóm
y Klerikóm podána/ ſtał ſie potym wielu Zákonow przy-
czynę y ozdoba.

Krol Węglerſki Ioannes, przypomináiąc ſobie/ iáko o-
ná ſławna y Rzymian Wilczycá/ y ſwoie wilczetá/ y dwóie
dziatek Romuſá y Remuſá wyrzuczonych odchováłá/
nápiſał iey to lemma. Sua alienaq; pignora nutrit. Swoie
y cudze dziatki żywi. Możemy dáć to Symbolum Pátry-
árſe náſſemu/ możemy o nim mowić/ że ſua & aliena pigno-
ra nutrit. Bo nie tylo teſt Oycem náſſemu Apoſtolſkiemu
Zákonowi/ ále y wielóm innym. On wzbudził dwá prze-
zacne Zákon y Premonſtrátenſki y Káznodzieyſki; Pre-
monſtrátenſki przez ſ. Norbertá Kánoniká regularnego;
Káznodzieyſki przez Dominiká ſ. Etery bliſko trzydziſtu
lat był tákże Canonicus Regularis in Eccleſia Oxomenſi, y
tákwiele náſ Synowcow y náukę y ſwiątobliwośćiá ſta-
wnych wrodził. On Religia Benedykta ſ. ozdobił Leo-
nem trzecím y czwartym. Urbanem y Páſchalem wtórym
nawyzſzymi Biſkupámi. Zákon S. Fránciſka ſwietym

Anto-

Artes
Impr. 1. 3.

Auguſtyn
S. przyczy-
na y ozdo-
ba wielu
Zákonow.

Ná Dzień S. Augustyna.

Antonim z Pádwy; Zaś on swoich Eremitow ś. Niko-
laïem z Tolentynu/ ktorzy wszyscy będąc wprzod professy-
ey Canoniorum Regularium, do tych potym Zaśonow z
Boskiej ordynacyey ná wierše ich pomnozenie są przenie-
sieni. Zgola niemáš Religiey/ ktoraby od Augustyná ś.
ábo nie po- lá/ ábo znaczney iákiey ozdoby nie wzięła; tak
iz słusnie wszystkie Zaśony mogą mu dnia dzisieyszego rzu- Psal. 5.
cąc Oliwne liście/ bo przez náukę y regule iego. A fructu
olei ipsius multiplicati sunt, wielkie incrementa odnieśli.

A procz Zaśonnych ludzi/ procz Doktorow/ Aládes-
mily/ iesli ěmu nalezy zdobić y koronowác to świete zrczo-
dło/ iáśo białymgłowom. Niewiem iesli od ktorego Do-
ktora wzięli taki tytuł/ iáśo od Augustyná. Wiecie iáśo
te názwał: Deuotum femineum sexum. Mądry Salomon Prou. 25.
przypisuje im gniewy/ iády smocze/ iáśczurzet á ś. Augu-
styn nabozenstwo; gdy táśa do Pánný Błogosławioney
prośba wnośi. Sancta MARIA succurre miseris iuua pusil- S. August.
serm. 18.
de sanct.
lanimes, refoue debiles, ora pro populo, interueni pro cle-
ro, intercede pro deuoto femineo sexu, &c. Święta MARYA Białymgł.
dopomóż nędznym, rátuý boiáźliwe, cieśś płáczliwe, modl się wóm pie-
z á ludem, wstáwiał się z á duchowienstwem, przyczyniał z á kny tytuł
nabozna płćia białychgłow, &c. Wtey modlitwie wszystkie od ś. Au-
gustyná.
stany zálęca B Pánnie Óciec ten świety/ Populum, Cle-
rum deuotum femineum sexum, o iáśoz godna ábyśmy go
tez wszyscy spolnym nabozenstwem raczyli/ y Pánu Bogu
zan dziekowáli/ ze go ěściółowi swemu dáć raczył/ takies
go Doktorá ktory y słowem y przykładem wzyl/ y Wiáć
świeto tak mocno przeciw Heretykom podpárl.

Dziełć nieśkónzone namilśy I E Z V, z á tak známie-
nity miłóści twoiey obłow/ tys Augustyná iáśo zuchwále-
go byćś strzáló miłóśterdzia twoiego vbil/ tys z hárdego
pokornym / z cielesnego duchownym/ z ziemśkiego niebie-
śtim

K A Z A N I E

stim vezyniti. Vderz raz strzelo swiatey milosci w porne
 serce nasie / zle / y woley twoley przescone panuiace w nas
 afektu ostrzelay / abyśmy z cielesnych namietnosci wyszo-
 ci Augustynowym sercem milowac cie Dobrodziecia nasie-
 go mogli. Obmystay Kosciotowi twemu takie Dotory
 co by y wzylt y czynili; posylay tak zarlwe Pastarze / co by z
 taka goracoscia wlaty y nauti twoley bronili. Jako; Au-
 gustyna z ciemnosci oswieci / y serce iego do milosci two-
 iey tak goraco zapalit / ze wsytka iego zabawa byla inter-
 tya kalpera, & Matris quae vbera, z twoiemu Przenaswie-
 tjeimi ranami / y Matko two Błogosławione: tak y nas
 grzesne oswiec laska two swieta / y do prawdy twoy milo-
 sci twoley zagrzey / abyśmy bezczesie za grzechy nasie z Au-
 gustynem zalowac / y w ustawicznie Krzyza twego
 Contemplacyey zyc / a na rekach twych swietych y
 Matki twoley przedostoyney vmierac
 mogli.

A M E N.

Mylki Drukarskie tak poprawuy.

<i>Pagina</i>	<i>8. versu</i>	<i>10.</i>	<i>mittit</i>	<i>lege</i>	<i>misit.</i>
226.	30.		Aquilone, l.	Aquilonu /	
229.	3.		zladem l.	z ludem.	
257.	3.		Excidit. l.	exedit.	
277.	17.		exploratorum l.	exploratorom.	

290
 588/2

... 5° ...
... 58 ...
... 75 ...
... 143 ...

+ 44. pulcher de Annunziata a Ha Trinitate RS Gen

Reges ...

... 14 ...
... 24 ...
... 75 ...
... 103 ...
... 77 ...
... 133 ...
... 358 ...
... 232 ...
... 318 ...
... 255 ...
... 206 ...
... 133 ...

[illegible]

Jesus Maria ... 271 ...
 Jes ... 24 ...
 ... 22 ...
 ... 69 ...
 ... 29 ...
 ... 9 ...

K

... 180 ...
 ... 287 ...
 ... 13 ...
 ... 4 ...
 ... 4 ...
 ... 29 ...

L

... 236 ...
 ... 241 ...
 ... 52 ...
 ... 301 ...
 ... 319 ...
 ... 261 ...

M

... 27 ...
 ... 2 ...
 ... 11 ...
 ... 12 ...

72 ARCA

108 110 112 114 116 118 120 122 124 126 128 130 132 134 136 138 140 142 144 146 148 150 152 154 156 158 160 162 164 166 168 170 172 174 176 178 180 182 184 186 188 190 192 194 196 198 200 202 204 206 208 210 212 214 216 218 220 222 224 226 228 230 232 234 236 238 240 242 244 246 248 250 252 254 256 258 260 262 264 266 268 270 272 274 276 278 280 282 284 286 288 290 292 294 296 298 300 302 304 306 308 310 312 314 316 318 320 322 324 326 328 330 332 334 336 338 340 342 344 346 348 350 352 354 356 358 360 362 364 366 368 370 372 374 376 378 380 382 384 386 388 390 392 394 396 398 400 402 404 406 408 410 412 414 416 418 420 422 424 426 428 430 432 434 436 438 440 442 444 446 448 450 452 454 456 458 460 462 464 466 468 470 472 474 476 478 480 482 484 486 488 490 492 494 496 498 500 502 504 506 508 510 512 514 516 518 520 522 524 526 528 530 532 534 536 538 540 542 544 546 548 550 552 554 556 558 560 562 564 566 568 570 572 574 576 578 580 582 584 586 588 590 592 594 596 598 600 602 604 606 608 610 612 614 616 618 620 622 624 626 628 630 632 634 636 638 640 642 644 646 648 650 652 654 656 658 660 662 664 666 668 670 672 674 676 678 680 682 684 686 688 690 692 694 696 698 700 702 704 706 708 710 712 714 716 718 720 722 724 726 728 730 732 734 736 738 740 742 744 746 748 750 752 754 756 758 760 762 764 766 768 770 772 774 776 778 780 782 784 786 788 790 792 794 796 798 800 802 804 806 808 810 812 814 816 818 820 822 824 826 828 830 832 834 836 838 840 842 844 846 848 850 852 854 856 858 860 862 864 866 868 870 872 874 876 878 880 882 884 886 888 890 892 894 896 898 900 902 904 906 908 910 912 914 916 918 920 922 924 926 928 930 932 934 936 938 940 942 944 946 948 950 952 954 956 958 960 962 964 966 968 970 972 974 976 978 980 982 984 986 988 990 992 994 996 998 1000

[illegible]

177. 320 6. 11.
2. 253 2. 253 2. 253
3. 68 3. 68 3. 68
4. 4 4. 4 4. 4
5. 243 5. 243 5. 243
6. 319 6. 319 6. 319
7. 210 7. 210 7. 210
8. 294 8. 294 8. 294
9. 4712 9. 4712 9. 4712
10. 15 10. 15 10. 15
11. 54 11. 54 11. 54
12. 20 12. 20 12. 20
13. 30 13. 30 13. 30
14. 11 14. 11 14. 11
15. 11 15. 11 15. 11
16. 11 16. 11 16. 11
17. 11 17. 11 17. 11
18. 11 18. 11 18. 11
19. 11 19. 11 19. 11
20. 11 20. 11 20. 11
21. 11 21. 11 21. 11
22. 11 22. 11 22. 11
23. 11 23. 11 23. 11
24. 11 24. 11 24. 11
25. 11 25. 11 25. 11
26. 11 26. 11 26. 11
27. 11 27. 11 27. 11
28. 11 28. 11 28. 11
29. 11 29. 11 29. 11
30. 11 30. 11 30. 11
31. 11 31. 11 31. 11
32. 11 32. 11 32. 11
33. 11 33. 11 33. 11
34. 11 34. 11 34. 11
35. 11 35. 11 35. 11
36. 11 36. 11 36. 11
37. 11 37. 11 37. 11
38. 11 38. 11 38. 11
39. 11 39. 11 39. 11
40. 11 40. 11 40. 11
41. 11 41. 11 41. 11
42. 11 42. 11 42. 11
43. 11 43. 11 43. 11
44. 11 44. 11 44. 11
45. 11 45. 11 45. 11
46. 11 46. 11 46. 11
47. 11 47. 11 47. 11
48. 11 48. 11 48. 11
49. 11 49. 11 49. 11
50. 11 50. 11 50. 11
51. 11 51. 11 51. 11
52. 11 52. 11 52. 11
53. 11 53. 11 53. 11
54. 11 54. 11 54. 11
55. 11 55. 11 55. 11
56. 11 56. 11 56. 11
57. 11 57. 11 57. 11
58. 11 58. 11 58. 11
59. 11 59. 11 59. 11
60. 11 60. 11 60. 11
61. 11 61. 11 61. 11
62. 11 62. 11 62. 11
63. 11 63. 11 63. 11
64. 11 64. 11 64. 11
65. 11 65. 11 65. 11
66. 11 66. 11 66. 11
67. 11 67. 11 67. 11
68. 11 68. 11 68. 11
69. 11 69. 11 69. 11
70. 11 70. 11 70. 11
71. 11 71. 11 71. 11
72. 11 72. 11 72. 11
73. 11 73. 11 73. 11
74. 11 74. 11 74. 11
75. 11 75. 11 75. 11
76. 11 76. 11 76. 11
77. 11 77. 11 77. 11
78. 11 78. 11 78. 11
79. 11 79. 11 79. 11
80. 11 80. 11 80. 11
81. 11 81. 11 81. 11
82. 11 82. 11 82. 11
83. 11 83. 11 83. 11
84. 11 84. 11 84. 11
85. 11 85. 11 85. 11
86. 11 86. 11 86. 11
87. 11 87. 11 87. 11
88. 11 88. 11 88. 11
89. 11 89. 11 89. 11
90. 11 90. 11 90. 11
91. 11 91. 11 91. 11
92. 11 92. 11 92. 11
93. 11 93. 11 93. 11
94. 11 94. 11 94. 11
95. 11 95. 11 95. 11
96. 11 96. 11 96. 11
97. 11 97. 11 97. 11
98. 11 98. 11 98. 11
99. 11 99. 11 99. 11
100. 11 100. 11 100. 11

